

naar, en niets kan de vlek wegnemen. Is er iets in uwe stelsels van wijsbegeerte of in uwe religie dat deze vrouw kan leeren, hoe zij van hare groote zonde kan afkomen? Het was een oogenblik van spanning. De spreker keek een voor een de vertegenwoordigers van menscheleke stelsels en ontkenningen aan, alsof hij een antwoord van hen verwachtte. Toen sprak hij: »Gij hebt niets gezegd dat ons leeren kan, hoe de vlek van de zonde van een menscheleke leven kan worden afgewaschen.« Daarop zijn oogen omhoog heffende zeide hij: »Ik zal het u ander vragen: Johannes, kunt gij deze vrouw zeggen hoe zij rein kan worden van hare vreselijke zonde?« Er beschrakte een schlerangestigte stilte terwijl Dr. Cook een antwoord scheen te wachten van het onzichtbare. Eindelijk sprak hij: »Lustel, Johannes zegt: vinden wij ons zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons zonden te vergeven, en ons te reinigen van alle ongerechtigheid... Het bloed van Jesus Christus reinigt ons van alle zonden.«

WINCKEL.

Voor Kinderen.

MISDEELDEN EN HUN WELDOENERS.

II.

GEVOLGEN DER ONTMOETING.

Bij de thuiskomst der moeder verneemt de abt, dat de meisjes doofstom zijn en reeds zes jaar geen onderricht meer ontvangen, door den dood van pater Varim, die ze door prenten gedurende twee jaar onderwezen had. Dooven, ja, die had De l'Epée vaak ontmoet, maar doofstommen nooit.

Zijn liefdevol gemoed vraagt zich af, hoe die zachte, vriendelijke oogen ooit zullen schitteren van liefde voor hun Schepper en Zaligmaker, als die schepelingen van alle onderwijst verstooken blijven? En, als gevoelde hij zich onmiddellijk door God geroepen, de abt besloot zich toe te wijden aan het onderrichten dezer beklaagde-waardige kinderen.

Hij zou ze onderwijzen. Hoe? dit wist de abt zelf niet. Geschriften over het onderrichten van doofstommen waren eeninglen, en De l'Epée had er nimmer van gehoord. Toen hij zijn roeping zich bewust werd, raadpleegde hij slechts zijn liefhebber hart; toen hij zijn taak aanving, putte hij uit het genie, hem van God geschonken. Wel heeft men sedert 1878 officiële, zelfs in Frankrijk, met zijn wijze van onderrichten gebroken; doch allen, die in het onderrichten van doofstommen belang stellen, erkennen dat de lof, hem door geleerden en kunstenaars, koningen en keizers toegeswaaid, wel verdient is.

In de eerste plaats wagens zijn groote liefde tot de naasten. Over armen ontfemde de abt zich steeds; voor hen stichtte hij uit eigen middelen zijn inrichting, waarin hij vijftien jaar lang meer dan vijftig gehoorloosen huisvestte; voor hen droeg hij kale, afgeleeten kleederen, leefde hij hoogst eenvoudig, zocht naar betere middelen om hen te onderwijzen.

Zoo bleef een onbekende hem op sekeren dag een Spaansch boek aan, hij zegt in grooten nood te verkeren en smeekt den abt het boek te koop. De l'Epée kent geen Spaansch, aarselend opent hij het boek, doch ziet het handpalphet daarin afgedrukt. Niet alleen is zijn besluit genomen om het boek te koop, maar tevens om Spaansch te leeren, teneinde zich de kennis van den Spaanschen, Juan Pablo Bonet, eigen te maken, en tegeleerd in het werk: »De kunst om stommen te leeren spreken.«

En als De l'Epée later het boekje »Ardus loquens« (de doove sprekende), in 1779 in het Fransch vertaald, leert kennen, stelt de abt een methode samen, gegrond op de gebarentaal, het vinger- of handpalphet en het laatste genoemde werkje.

De vruchten van zijn toewijding en onderwijs, nog meer dan de verdediging zijner methode, wonnen vele harten voor den arbeid van den abt. Had Lodewijk XVI, toen hij eerst over het werk van De l'Epée hoorde spreken gezegd: »De abt bewijst zijn leerlingen een grooten dienst, doch het ware hun beter doofstom te blijven, dan hun oor te openen voor het jansensme.« In 1785 stelde dezelfde koning, terwijl hij het beschermerschap over het Instituut aanvaardde, 6000 francs uit zijn eigen schatkist daarvoor beschikbaar. Welk een omkeer!

Beurtelings verrichtten enkele zijner leerlingen des morgens de bezigheden van den medienaar, als de abt in de kerk van Saint Roch de mis bediende, wel een bewijs dat zijn onderwijs vruchten afwierp. Op sekeren morgen is door ongesteldheid zijn doofstomme afwezig en de abt is in ongelukken om zijn mis op te dragen. Daar nadert een deftige vreemdeling het altaar en biedt De l'Epée zijn diensten aan. Na sloop gaat de onbekende met den geestelijken in de sacristie om hun misgewaden af te leggen.

Niet waar, mijnheer de abt, u is de abt De l'Epée?« zegt de vreemdeling in zuiver Fransch.

»Om u te dienen edele heer« de abt vermoedde, dat hij met een groot heer te doen had.

»U geeft doofstommen onderwijs en leert hen spreken, naar men mij verzekerde en zij staan u bij, als u de mis bedient, doch waarom ontbrak heden uw helper?«

»Men heeft u Edelheid de waarheid gezegd, ik geef te veel in gedachten weg, anders zou ik er op gelet hebben, dat de sprekende doofstomme mij niet verzegelde, zoo doende was ik in de verlegenheid, waaraan u Edelheid mij redde.«

»Zou ik uw Instituut mogen bezoeken, mijnheer de abt?«

Niet sal mij aangenamer zijn, boewel ik heden geen openbare les geef, is uw Edelheid van harte welkom.«

Weltra is de vreemdeling opgetogen over al het ongelooflijke, dat hij ziet en hoort in de inrichting. Als hij des namiddags De l'Epée verlaat, doet hij een verzegeld pakje in zijn hand glijden met de woorden: »Gefelieve dit als een gering aandenken van mij aan te nemen.«

Na zijn vertrek ontdekt de abt wie die vreemdeling is. Niemand minder dan Duitschlands keizer, Jozef II! 't Pakje bevatte een gouden snuifdoos, 't deksel rijk met diamanten omzet, verzoende het weigelijkend portret van den medienaar van dien morgen!

Eenke jaren later biedt dezelfde keizer De l'Epée een rijke abdij aan, in de hoop hem aldus te bewegen zich in zijn land te vestigen. Welk antwoord ontving Jozef II?

»Ik ben verlagen over uw goedheid, Sire; indien op het tijdstip waarop mijn onderneming nog weinig kans van slagen scheen te hebben, de een of andere invloedrijke persoon ware opgestaan en voor mij een groot inkomen gevraagd en verkregen had, zou ik het vol vreugde hebben aangenomen om de voordelen er van voor mijn doofstommen te gebruiken,

doch niet om het voor mij zelve te bezitten. Ik ben reeds oud, indien Uw Majesteit het wel meent met de doofstommen, zoo stort u, M. haar gaven niet uit over mijn hoofd, dat reeds bulgt naar het graf; schenk nu weldaden aan mijn werk zelf. Het is een grooten vorst waardig diesen arbeid te doen voortduren tot heil der menscheid!«

Catharina II, keizerin van Rusland gelatte haar gerant den abt De l'Epée kostbare geschenken aan te bieden, als bewijs van haar achting en bewondering voor zijn persoon en werk. En wat antwoordt de abt den gerant?

»Mijnheer, nooit ontving ik goud, nooit geeft men mij belooningen; maar wees zoo goed en laat aan uwe Souvereine weten, dat als H. M. mij bewijzen wil, dat zij achting koestert voor mijn werkzaamheden, zoo vraag ik H. M. één eenige gunst, nl. dat de keizerin mij een doofstomme zende, opdat ik dien kunne onderwijzen.«

De diepste vreugde en innigste blijdschap smaakte De l'Epée, wanneer 't zijn kwekelingen goed ging, wanneer zij hem hun dankbare liefde toonden. En dit geschiedde menigmaal op de meest ongedachte wijze. Reeds heeft de abt de zeventig jaren bereikt en lijdt onder de ruwheid van een strengen, langdurigen winter. Evenals in vorige jaren wilde hij zijn zit- en slaap-vertrek niet verwarmd hebben, maar ontzegde zich ook het noodigste hout aan den haard om in de behoeften zijner kwekelingen, zijner kinderen, beter te kunnen voorzien. Deze zouden er niets van geweten hebben, als de huishoudster had geweten.

Daar komen de arme doofstommen bij hun »vader« en smeeken hem met gebaren, met het vingerpalphet, met kreten, met woorden, om zich toch te ontsien, om toch niet langer kou te lijden; hij zal ziek worden en wat zal er dan van hen worden? Velen der leerlingen staan de tranen in de oogen; zij houden niet op met vragen, voor De l'Epée antwoordt: »Nu goed, kinderen, ik zal geregeld het vuur onderhouden, maar verougelijk ik u niet? Beroof ik u aldus niet van twee of drie honderd franc?«

Reen toewijding van zieh zelve en al het zijne aan die arme misdeelden kon hem alleen zulke woorden doen spreken; zulke daden doen verrichten.

De Bijbelsche geschiedenissen gaven De l'Epée zijn liefstkeusde stof voor zijn onderwijs; en als hij hen des somers op de vrije dagen medenam naar een eenvoudig gehuurd optrekje buiten Parijs, waar allen zich naar hartelust vermaakten, dan geen grooter genot voor de meer en de minder gevorderden, dan te zitten luisteren naar de verhalen uit Oud- en Nieuw Verbond, die de abt, in hun midden op het grasperk gereiden, hun vertelde.

Eén zorg bedroefde de laatste jaren zijns levens, nl. de onsekerheid van de toekomst zijner inrichting na zijn dood. Zijn eigen kapitaal, zoo vaak reeds aangesproken, kon niet lang in aller behoeften voorzien en wat zou er dan van die arme kinderen worden?

Eens sprak hij tot hen van zijn naderend einde; doch toen de leerlingen als radeloos werden bij de gedachte hun »vader« te verliezen, greep de abt moed om hen te wijzen op hun Hemelschen Vader, die hen bij hem gebracht had; die zoo rijk, zoo machtig is, wien alles ten dienste staat, die zou hen niet verlaten; en hij spoort hen aan op God te vertrouwen, door deze toespraak verdween zijn eigen bekommernis.

In December 1789 overleed de abt De l'Epée diep betreurd door zijn leerlingen en in 1791 vroegen vier afgevaardigden in de Nationale Vergadering, dat het Instituut van De l'Epée op kosten van den staat zou worden onderhouden en aldus de arme doofstommen niet zouden worden verlaten; waat zeiden de afgevaardigden: »De abt De l'Epée heeft zich grootelijks verdienstelijk gemaakt jegens het vaderland en de menscheid.«

De Nat. Verg. vaardigde hiervoor een besluit uit en gaf de goederen van enkele opgeheven kloosters als kapitaal van onderhouden.

Eenige vrienden en vele leerlingen van den abt richtten hem in 1843 een bronzen standbeeld in zijn geboorteplaats, Versailles, op. Tevens schreeven Lenoir, Pélissier en De Seine, de beide laatste in dichtmaat, tot lof van hun »vader«.

HOOGENRIJK.

Geteformeerde Gezindheid.

Geteformeerde Kerken.

BEROEPEN: Culemborg, J. W. v. d. Bosch, te Noord-Scharwoude. — Ter Apel, L. H. Duin, te Zweloo. — Breda, M. M. Horjus, te Soest. BERADT: O. en N. Biddt, W. L. Korfker, te Zutphen. — Hommerts — Luten — d. Dedemsvaart, A. Schelle, te Voere. — Scharendijke c.a., P. v. Hoven, te Hoogvliet. — Middelharnis, C. Staal, te Oosterland (Z.).

Jubiläum Dr. R. Mulder. Zondag 14 Juli is in de Geref. Kerk (A) te Haarlem heracht dat Dr. R. Mulder 40 jaren in den dienst des Woords mocht werkzaam zijn. Des morgens ging de broeder van den jubilaris, Dr. A. Mulder van Strien, de gemeente voor, naar aanleiding van Ps. 84: »de Heere zal genade en eere geven, dengene, die in oprechtheid wandelende, herdenkende het groote voorrecht dat zijn broeder ten deel viel.«

De jubilaris trad 's avonds zelf op. Deze had tot tekst gekozen 3 Cor. 5: 18 en daarvan deze woorden: »en ons de bediening der Verzoening gegeven heeft. Aan het einde zijner rede sprak de jubilaris een persoonlijk woord. Hij deelde mede tot roem van Gods genade te kunnen zeggen, dat hij van kindsbeen af in de Schriften was onderwezen en vertelde verder lang de welken weg hij tot het predikambt was gekomen.

In de jaren dat hij te Haarlem stond was de gemeente verdrieldubbel en dus de arbeid ook zwaarder geworden door de uitbreiding der stad. Maar hij mocht nog het werk der Evangeliebediening verrichten met lust en opgewektheid in de kracht van God.

Dank bracht de jubilaris aan den kerkeraad en aan de commissie uit de gemeente voor 't hem aangeboden geschenk; aan zijn broeder voor het door hem gesproken woord en aan de afgevaardigden der vele gemeenten voor hun aanwezigheid. Na het dankgebed werd Dr. Mulder hartelijk toegesproken door den heer Visser, namens den kerkeraad en voorts door vertegenwoordigers van de kerkeraden (B) en (C), de heeren M. de Braai en D. Boelhouwers. Na het uitspreken der zegenbede roog de gemeente hem toe: Psalm 134: 3.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Borssele, J. A. v. Selms, te Grijskerke. — Sneek, Dr. H. de Graaf, te Veenhuizen. — Waperveen (toez.), G. de Boer, te Oldelohove. — Maartensdijk (U.), Th. G. C. Rappard, te Randwijk en Lakemond. — Kimsward (Fr.), H. de Jonge, te Andijk. — Schoondijke, M. Rosbergen, te Benningbroek (N.H.). AANGENOMEN: Waarder (toez.), E. V. J. Japchen, cand. te Utrecht. BEDANKT: Ezinge (toez.), F. H. Koster, te Zalt-Bommel. — Ter Heijde (Z.H.), E. V. J. Japchen, cand. te Utrecht. — Dubbeldam, P. Bokma, te Schiedam. — Kleiwindeveer (toez.), W. C. Heeling, te Haren.

Advertentien.

Heden overleed zacht en kalm, na een kortstondig lijden, onze geliefde Echtgenoot, Broeder en Behuudbroeder, de heer WILLEM NICOLAAS DE SWAAFF, in den ouderdom van bijna 78 jaar.

Gelovende, dat hij is ingegaan in de eeuwige ruste, die er overblijft voor het volk van God, is onze eenige troost.

Uit aller naam:

Wed. W. N. DE SWAAFF—

V. DAM.

's-Gravenhage, 20 Juli 1912.

Volstraat 18.

Algemeene kennisgeving.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

Door verandering van werking te koop aangeboden een zaak in

Manufacturen, Garen, Band, Heerenartikelen enz.

die aanvankelijk reeds een bestaan oplevert, vooruitgaat en voor uitbreiding vatbaar is. Koopprijs, overname van inventaris enz. nader overten te komen. De zaak is gevestigd in een welvarend dorp in het midden des lands. Br. fr. onder motto »Overname« aan het Bureau van dit Blad.

TE KOOP wegens vergrooting der kerk een in puiken staad verkeerd groot Seraphine-Orgel,

9 spel, 22 registers, 2 klavieren met front, geschikt voor 4 à 500 personen; tevens prekestool en kerkkronen. Br. fr. lett. T. bur. v. d. blad.

KERKMEUBILERINGEN.

Gemakkelijke condities.

SCHIPPERS BROS. — DEN HAAG. Stationsplein 87.

Firma S. DE HAAS,

Haddingstraat 11, Groningen.

Specialiteit in den aanleg van

Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.

Vraag prijsopgave en attesten.

Door de Firma D. BOLLE, Hang 98 te Rotterdam, wordt uitgegeven

INSTITUTIE,

of De Onderwijzing in de Christelijke Religie, door

JOHANNES CALVIJN.

Opnieuw nauwkeurig nagesien en overgebracht in de thans gebruike-lijke spelling, door

Ds. J. H. LANDWEHR,

Predikant bij de Gereformeerde Kerk te Rotterdam.

Versijnt in 30 Afleveringen ad slechts 22½ cent.

De te Aflevering is bij iederen Boekhandelaar ter insage te bekomen, ook op aanvraag rechtstreeks van de Uitgevers. Prospectus gratis.

VERSCHEENEN:

DIACONALE ARBEID.

Uitgave van de Diaconie der Geref. Kerk te Amsterdam, bevattende zeer belangrijke mededeelingen uit het diaconale leven. Prijs 50 cent.

Verkrijgbaar bij de Boekhandelaren:

K. VAN DORSTHAGEN, Von Zeeustr. 116. P. A. KARSDDP, Haarlemmerdijk 38. B. D. GIMBEL, Overtoom 354. J. KRAAN, Lange Nieuw 16. W. TEN HAVE, Kalverstraat 154. B. v. d. LAND, Rembrandtplein 18. J. R. HAVERMAN Jr., Ferd. Bolstraat 65. J. B. REYNDDP, Martelaarsgracht 16. H. HENNEVELD, 1ste Weteringdwarsstr. 16. J. W. A. v. SCHAIC, Willemsparkweg 15. M. P. KARSDDP, Van Woustraat 36. C. P. VERBURG, Marnixstraat 19.

Koninklijke Hollandsche Lloyd.

Geregelde Stoomvaartdienst tusschen Nederland, Brazilië, Uruguay en Argentinië.

Stoomschip	van Amsterdam	Leixoes	Rio de Janeiro
»Amstel«	31 Juli	6 Aug.	27 Aug.
	van Santos	Montevideo	te Buenos-Ayres
	29 Aug.	3 Sept.	4 Sept.
Stoomschip	van Amsterdam	Dover	Corunna
»Erla«	14 Aug.	15 Aug.	17 Aug.
	van Lissabon Rio de Janeiro	Santos Montevideo	te Buenos-Ayres
	19 Aug.	3 Sept.	6 Sept.

Voor inlichtingen wende men zich te Amsterdam tot den Koninklijken Hollandschen Lloyd, Prins Hendrikdijk 131, (Telegramadres »Reallloyd«), of te Rotterdam tot D. Burger & Zoon en te 's-Gravenhage tot Crans & Co.

De Herant

VAN DE

Gereformeerde kerken in Nederland.

Bureau: WARNOESTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS

van 1—6 regels f 1.20, iedere regel meer f 0.20.

CONTRACTEN

Bij contract voor het verbruik binnen 660 jaar van minstens:

500 regels 16 cents per regel,

1000 » 14 » » »

2000 » 12 » » »

LEVENSVZERKEKERING

de Nederlanden in 1845

BRAND - VERZEKERING INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.

KAPITAAL f 400.000.000.

RESERVEFONDS f 1500.000.000.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Gevestigd te GRONINGEN.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven.

koers 97 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—. Inlichtingen greeu te Amsterdam: de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te Rotterdam de heer H. DANZ, Harlingvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

H. H. Kerkvoogden.

Koople oude Bankbijbels

Wij zijn in bezit van onderstaande oude Bankbijbels, welke geheel opnieuw zijn overgebonden en waar noodig bleek, nieuwe psalmen zijn bijgebonden. In stevig leder gebonden met 2 platte koperen sloten.

20 4° Bijbels met psalmen (oude spelling) ijersterk gebonden met sloten, formaat 28 x 24 cm. à f 10.50

14 4° Bijbels idem idem idem formaat 26 x 23 cm. à 9.50

10 4° Bijbels idem idem idem formaat 26 x 23 cm. à 8.50

Dese laatste zijn zonder sloten.

Alles à contant te bekomen bij de bijbel-handers A. v. ROSSUM & ZOON, gevestigd 1863, Singel 344, Amst. Tel. Int. 8964. Speciaal adres voor opknappen van oude bijbels. Overbinden in de oude banden enz. enz.

Goede Manieren.

Wat men doen en laten moet in het dagelijksch leven

DOOR

Jonkv. H. A. RAPPARD.

Tweede, vermeerde druk.

Prijs f 1.25; geb. f 1.75.

Oordeel der pers:

Kerkelijks Courant: » . . . velen zullen haar boek hopen wij gaarne lezen, en dankbaar zijn voor menigen wenk!«

Het Vaderland: » . . . een herdruk binnen het jaar bewijst, dat dit boek een goede ontvangst heeft genoten, en wij zijn er zeker van, dat het die ook verder genieten zal. Het verdient dat ten volle.«

Letterkundig Overzicht: » . . . het nut voor goede manieren moge algemeen erkend worden, doch het wordt temauwer-nood beset, in hoe hooge mate, dese tot ons succes en ons geluk bijdragen.«

Verkrijgbaar in elken boekhandel en na ontvangst van postwissel franco toezending door den uitgever

P. VISSER Azn. te Haarlem.

ABSHAUBIN's of Anti-Rheumatische Watten.

Dese watten zijn het sekerst werkend middel tegen alle pijnen of ongemakken door gevate koude ontstaan, bijzonder voor de zooneet gevreesde plaag, Rheumathiek, Klespijn, Schouderpijn, Spierpijn in nek, armen of beenen enz. enz. Bij het heerschende weer kan men spoedig van die boose pijnen verlost zijn door het gebruik mijner sinds 50 jaren beroemde watten. Ze zijn uitstekend, goedkoop en onschadelijk voor het gebruik tegen andere kwalen.

Prijs 30 cents per pakje.

Verkrijgbaar bij den hoofddepotouder A. BREETVELT Azn., Delft en verder bij: W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Nieuwendijk, Christiaan Aengern, Amsterdam, Paleisstr. 1. Singel.

Get. Mann, »de Huisvrouw«, Amsterdam Heiligenweg. Jacobson & Manns, Amsterdam, Jodenbreestraat. Meij. N. Moransard, Haarlem, »de Vlijt«.

H. Meijer, Haarlem, »In de Katoenbaal«.

A. Vlaanderen, Hilversum.

G. de Barbanson, Nieuwediep.

Iserief & Zonen, Den Haag, Veenestraat

M. R. C. Lipplitz, Hoorn.

Z. C. Theissling, Alkmaar.

Wed. F. Wierper, Weesp.

G. Appelman, Westwoud.

H. J. Appelman, Hem.

J. Lijndijk, Maastrand.

Gebr. Lezer, Assen.

E. Lakke, Meppel.

L. van der Vaart, »s-Bosch«.

J. C. van Aken-Kroonen, Breda.

Benzenmaker & Co., Leiden, Vischmarkt.

Gez. Wassink, Arnhem.

Gez. Weghuis, Zwolle.

G. J. Rijdsdijk, Ridderkerk.

P. Bonthoud, Steenwijk.

A. Velders, Heerenstraat 59, Zeist.

P. Grashuis, Zaandam.

Wederoverkoopers gevraagd.

Boek- en Courantdrukkerij: Dr. Roeven Knegs & BAVELA, Amsterdam.

Dit blad we Bijdagen va dit blad betref aan de ADRIJ Inzendingen, kunnen voor h

»Geschap

Wie kind slechts in C maar is ook

In onze o

inlijving, en

Lichaam va

de Schrift g

het op zich

strookt met

Een licha

eenige licha

en raam voe

een oog, ee

bijeen, om

elkaar te

groeien uit

zelf op. Doo